

тих або інших правових рішень; модельні адресні законодавчі акти, в яких є вказівка на відповідні органи та інші суб'єкти права, або «невизначені», що дає законодавчому органу можливість їх прийняття з урахуванням особливостей тієї чи іншої країни» [2; с. 29].

Демків Р.Я. модельний законодавчий акт класифікує на модельні закони, що приймаються законодавчими органами федерації для своїх суб'єктів; модельні закони, що приймаються міждержавними об'єднаннями для держав членів (наприклад, у СНД); модельні закони, що приймаються міжнародними організаціями як взреть; модельні закони, що розробляються вченими-юристами і мають доктринальний (науковий) характер» [3; с. 168 - 169].

Онщенко Н.М. класифікує модельні акти та модельну законотворчість за змістом. Зокрема вона стверджує, що «Зміст модельних актів має подвійний характер: вони можуть містити нормативну концепцію і загальні принципи регулювання у певній сфері, норми дефініції, або бути чітко структурованим «материнським» актом для «дочірнього» акта національного законодавства. Модельна законотворчість може бути у формі розробки як акта у вигляді повного тексту закону, так і окремих законодавчих правил і положень. Модельний закон (кодекс, статут, примірне типове положення) містить найбільший обсяг нормативного регулювання» [4; с. 84].

Коваленко Н.О. у статті «Міжнародні модельні норми і розвиток кримінального права», із посиланням на роботу Копиленка О.Л. стверджує, що модельні закони розрізняються за видами: «... одні приймає законодавчий орган федерації для її суб'єктів, інші – міждержавне об'єднання для держав-членів, треті – міжнародні організації як правовий зразок, четверті – розробляють учені-юристи і фахівці, вони мають доктринальний характер» [5].

Ми вважаємо, що найбільш важливою класифікацією, такою яка відображає сутність та соціальне призначення модельних правових актів є їх поділ на нормативно-правові та праворекомендаційні. Модельні нормативно-правові, у свою чергу, класифікуються на модельні законодавчі (модельні закони, модельні кодекси, модельні договори) та модельні підзаконні акти (модельні статuti, модельні положення) тощо. Модельні праворекомендаційні акти найбільш часто класифікуються на концепції, декларації, положення тощо.

Список використаних джерел:

1. Вікіпедія вільна енциклопедія. Класифікація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Класифікація>
2. Копиленко О.Л., Мурашин Г.О. Правове моделювання як ефективний засіб нормативно-правової уніфікації у правотворчості // Університетські наукові записки. – 2005. - № 1-2 (13-14). – С. 24 – 31.
3. Демків Р.Я. Закони у системі нормативно-правового регулювання діяльності міліції: дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.01 – теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень / Демків Роман Ярославович. – Київ, 2007. – 217 с.
4. Онщенко Н. Механізм розвитку національних правових систем як сукупність зовнішньоінтеграційних та внутрішньонаціональних складових // Право України. – 2009. - №10. – С. 83 – 88.
5. Коваленко Н.О. Міжнародні модельні норми і розвиток кримінального права. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Dtr_pravo/2012_1/files/LA112_33.pdf

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ АНАЛІТИЧНИХ ЦЕНТРІВ В УКРАЇНІ

Лучик Андрій Олегович, аспірант кафедри політології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки
Науковий керівник: доктор політичних наук, доцент кафедри політології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки
Ярош О.В

Аналітичні центри виступають важливим чинником функціонування українського суспільства.

В англійській літературі їх називають «think tanks», що дослівно означає «резервуари думок» чи «фабрики думок».

Американський дослідник аналітичних центрів К. Уївер визначає «think tanks» як незалежні некомерційні організації, що здійснюють прикладні політичні дослідження [7, р.148].

Е. Річ під поняттям «think tanks» розуміє незалежні, неприбуткові організації, які діють в сфері політики (policy) та виробляють експертизу й

положення, спрямовані на вплив на процеси вироблення політики (policy) [8, р.11].

В українській та російськомовній літературі також наявні різноманітні трактування даного терміну. Так В. Білецький вважає, що аналітичними центрами прийнято називати недержавні (громадські) дослідницькі організації, які, як правило, зосереджують свої зусилля в галузі гуманітарних наук - політики, економіки, соціології, права тощо [1, с.17].

Отож більшість дослідників сходяться на думці про те, що аналітичні центри за своєю природою є недержавними неприбутковими організаціями, які займаються дослідницькою роботою в сфері аналізу, вироблення та лобювання політики (policy).

В українському законодавстві не існує визначення поняття «аналітичні центри». Тому їх діяльність регламентується як діяльність громадських організацій. У чинному українському законодавстві зустрічаємо різні терміни на позначення типу організацій, які ми називаємо неурядовими:

- «об'єднання громадян» - найзагальніший термін, що стосується громадських організацій, професійних спілок, політичних партій, записаний у ст. 36 Конституції України [2];

- «громадське об'єднання» - це добровільне об'єднання фізичних осіб та/або юридичних осіб приватного права для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних, та інших інтересів (ч.1 ст.1 ЗУ «Про громадські об'єднання») [5];

- «громадська організація» - це громадське об'єднання, засновниками та членами (учасниками) якого є фізичні особи (ч.3 ст.1 ЗУ «Про громадські об'єднання») [5];

- «благодійна організація» - юридична особа приватного права, установчі документи якої визначають благодійну діяльність в одній чи кількох сферах, визначених Законом «Про благодійну діяльність та благодійні організації», як основну мету її діяльності (п.3 ч.1 ст.1 ЗУ «Про благодійну діяльність та благодійні організації») [4];

- «непідприємницькі товариства» - товариства, які не мають на меті одержання прибутку для його наступного розподілу між учасниками (ч.1 ст.85 Цивільного кодексу України) [6];

- «неприбуткові організації» - організації, основною метою діяльності яких є не одержання прибутку, а провадження благодійної діяльності та меценатства і іншої діяльності, передбаченої законодавством (п. 14.1.121 Податкового кодексу України) [3].

Таким чином, ми визначили, що в українському законодавстві не існує поняття «аналітичний центр». Проте дослідники проблематики розуміють під цим поняттям неурядову неприбуткову організацію, яка досліджує різні сфери політики (policy).

В Україні профільним законом для громадських організацій, в категорію яких й потрапляють аналітичні центри, є Закон України «Про громадські об'єднання». Також діяльність аналітичних центрів регулюється Конституцією України, Законом України «Про благодійну діяльність та благодійні організації», Цивільним та Податковим кодексами, а також іншими законами та підзаконними актами.

Список використаних джерел:

1. Білецький В. Громадські організації та їх роль у житті суспільства/ В. Білецький // Схід. - 1997. - № 8. - С. 16 - 19.
2. Конституція України прийнята 28 червня 1996 року - [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80>
3. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI - [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Про благодійну діяльність та благодійні організації: Закон України від 5 липня 2012 року № 5073-VI - [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5073-17>
5. Про громадські об'єднання: Закон України від 22 березня 2012 року № 4572-VI - [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>
6. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року N 435-IV - [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15/>
7. Cigler A. J. Interest Group Politics / A. J. Cigler, B. A. Loomis (eds).- Washington, D.C.: CQ Press, 1998. - P. 148 - 152.
8. Rich A. Think Tanks, Public Policy, and the Politics of Expertise/A. Rich. - Ph.D.Dissertation, Yale University, 1999. - 255p.